
Årsberetning for Censorformandskabet for idrætsuddannelserne 2025

Formandskabet

Censorformandskabet er sammensat som følger:

Professor Verner Møller, Institut for Folkesundhed, Sektion for Idræt, Aarhus Universitet (formand).

Lektor Annemari Munk Svendsen, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet (næstformand).

Lone Hansen, Leder, Sund på job, Rhode-Nielsen A/S, Tidligere direktør for Team Danmark (næstformand)

Uddannelsesrådgiver Bjørn Blidegaard (sekretær), Aarhus Universitet

Årets emne: Ny karakterskala på vej

I november 2025 fremlagde Regeringen et forslag om en ny karakterskala til erstatning for den aktuelle syvtrinsskala. Forslaget er en skala med otte trin. 00, 01, 02, 4, 6, 8, 10 og 12, samt mulighed for at give 12 med stjerne som anerkendelse af ekstraordinær præstation. Det kan kun hilses velkommen, at den nye skala gør op med den noget fortænkte negative karakter -3, der logisk lægger op til, at hvis man påbegynder et kursus som et nul, kan man være blevet endnu ringere ved kursets afslutning.

Regeringens centrale begrundelser for at ændre karakterskalaen er, at den nuværende skala med store spring mellem karaktererne dels kan fremme en nulfejlskultur, dels gør det svært at afspejle små, men synlige præstationsændringer. Forslaget til en ny skala imødekommer kritikken af syvtrinsskalaen og retter i nogen grad op på de uhensigtsmæssigheder som den indebar. De to dumpekarakterer 00 og 01 på den nye skala, signalerer, at der stadigvæk er karakterspring mellem 2, 4, 6, 8 og 10. Springene er ikke så store som mellem 4, 7, og 10, men dog større end mellem 5, 6, 7, 8, 9, 10 og 11. Så hvis store spring i karakterskalaen har været identificeret som et kerneproblem ved syvtrinsskalaen, er problemet med den nye skala mindsket, men ikke elimineret som den ville have været med en tilbagevenden til den gamle 13-talsskala.

Indførelsen af karakteren 12* viser, at ønsket om at kunne belønne den helt ekstraordinære præstation har været savnet. Problemet med stjernen er, at den siger, at præstationen var bedre end til 12, men at det ikke betyder noget, fordi 12 er højeste tællende karakter. Mangler man et eller to

karakterpoint for at komme ind på sit drømmestudie har man ingen nytte af at have præsteret ekstraordinært godt i visse fag. Det havde man med 13-tallet. Belønningen er i praksis værdiløs, skønt den forudsætter en særlig værdifuld præstation. Måske er stjernen ligefrem skadelig idet den, hvis brugt, uvægerlig kommer til at virke som en devaluering af 12-tallet. Stjernen ligner et svar på et uløseligt problem. Men vil gerne belønne det ekstraordinære, men ikke på en måde der gør en forskel på karakterbladet.

Lige nu forhandles forslaget mellem Folketingets partier. Der er altså stadig mulighed for justeringer. I den forbindelse kunne det som tankeeksperiment være en overvejelse værd at fastholde hensigten med den oversættelige syvtrinsskala og simpelthen kalde karaktererne 1-7. Når en så enkel model, ikke er blevet foreslået har det formentlig sine grunde. Under alle omstændigheder hilser vi arbejdet med at reformere den danske karakterskala velkommen og imødeser med spænding det endelige udfald.

Censorpåsætning

136 censorer er i året løb blevet tilbudt censoropgaver. Der er sket et lille fald i antallet af censorer, som er blevet tilbudt en eller flere prøver i perioden, men ikke er blevet allokeret til en prøve. Tallet er faldet fra 26 til 24. Af disse er kun 2 af de adspurgte (efter at have accepteret prøven) ikke blevet allokeret til de pågældende eksamener, mens de resterende 22 censorer, som ikke har haft censur, er blevet adspurgt, men ikke har svaret på mellem 1 og 59 henvendelse. Ifølge bekendtgørelsen skal det i videst muligt omfang tilstræbes at alle censorer benyttes mindst hvert andet år. I det lys forekommer antallet af ikke-allokerede censorer ikke alarmerende.

Allokeringer	Antal censorer	Procent
0	24	17,6 %
1	28	20,6 %
2	27	19,9 %
3	22	16,2 %
4	12	8,8 %
5+	23	16,9 %
I alt	136	

Klagesager

At dømme efter antallet af klagesager er studerendes tillid til eksamensbedømmelserne fortsat høj. Dog har der i modsætning til sidste år, hvor Censorformandskabet samlet for de fire idrætsuddannelser ikke var involveret i én eneste klagesag, i år været to eksamensklager. I det ene tilfælde fik den studerende ikke medhold, hvorfor Censorformandskabet måtte udpege to censorer til et ankenævn. I det andet tilfælde fik den studerende medhold og censorformandskabet måtte derfor i den forbindelse udpege en ny ekstern censor.

Ad Hoc beskikkelser

I år har censorkorpset dækket samtlige eksamener og censorformandskabet har ikke modtaget en eneste anmodning om ad hoc-beskikkelse.

Opsummering af censorrapporter

At dømme efter censorrapporterne er idrætsuddannelsernes indhold og eksamenspraksis stadigvæk i det store hele tilfredsstillende. Dog noterer Censorformandskabet, at tilfredsheden med eksamensforløbet igen i år er for nedadgående. Hvad angår eksamensforløbet generelt rapporterer 4 af i alt 364 censorer (1,1%), at forløbet ikke var tilfredsstillende imod 2 af 426 (0,5 %) i 2024 og 0 i 2023. Forskydningerne er ikke markante. I 2024 erklærede 13 svarende til 3.1% at eksamensforløbet var "mindre tilfredsstillende", mens det tilsvarende tal i 2025 var 10 (2,7%). I 2024 rapporterede 406 (95,3%) eksamensforløbet "tilfredsstillende". De resterende 5 (1,2%) afgav intet svar, hvilket rimeligvis kan tolkes som intet negativt at bemærke. I 2025 rapporterede 343 (94,4) forløbet "tilfredsstillende", mens lidt flere, 7 (1,9%), lod spørgsmålet ubesvaret. Skønt der kun er tale om små forskydninger, er udviklingen værd at holde øje med.

Hvad er din mening om eksamensforløbet generelt?

Svar	Antal censorer	Procent
Ikke tilfredsstillende	4	1,1 %
Mindre tilfredsstillende	10	2,7 %
Tilfredsstillende	343	94,2 %
Intet svar (*)	7	1,9 %
I alt	364	

På det specifikke emne orientering om pensum afviger tilfredsheden i 2025 negativt i forhold til 2024, hvor ingen fandt orienteringen "ikke-tilfredsstillende" og antallet der fandt orienteringen om pensum

”mindre tilfredsstillende” var 3 (0,7 %). I 2025 fandt 1 (0,3 %) orienteringen ”ikke-tilfredsstillende” og antallet, der erklærede orienteringen ”mindre tilfredsstillende” var fordoblet til 6 (1.6%). Det er dog stadig bedre end 2023 hvor der også var en der angav at orienteringen var ”utilfredsstillende” mens 11 (2,4%) fandt orienteringen om pensum ”mindre tilfredsstillende” mens 7 (1,9 %) afstod fra at svare. I de allerfleste tilfælde, 96,2%, opleves orienteringen ”tilfredsstillende”. I de få tilfælde, hvor censor oplever at orienteringen om pensum er mangelfuld, vil Censorformandskabet opfordre til, at censor før eksamen kontakter eksaminator for at få den orientering, de savner.

Hvad er din mening om orientering om pensum?

Svar	Antal censorer	Procent
Ikke tilfredsstillende	1	0,3 %
Mindre tilfredsstillende	6	1,6 %
Tilfredsstillende	350	96,2 %
Intet svar (*)	7	1,9 %
I alt	364	

Hvad angår pensums omfang er der i 2025 fortsat altovervejende tilfredshed (96,7 %). En enkelt (0,3 %) erklærer pensums omfang ”ikke tilfredsstillende” og 4 (1,1%) at det var ”mindre tilfredsstillende”, mens 7 (1,9 %) afstod fra at svare.

Hvad synes du om pensums omfang?

Svar	Antal censorer	Procent
Ikke tilfredsstillende	1	0,3 %
Mindre tilfredsstillende	4	1,1 %
Tilfredsstillende	352	96,7 %
Intet svar (*)	7	1,9 %
I alt	364	

Tilfredsheden med spørgsmålsformuleringen er ikke helt så stor som i 2024, hvor blot en enkelt fandt formuleringen af spørgsmål "utilfredsstillende", og 3 erklærede, at de fandt dem "mindre tilfredsstillende". I 2025 var der atter en enkelt (0,3%), der tilkendegav at formuleringen af spørgsmål var "utilfredsstillende", men 11 (3%) fandt spørgsmålsformuleringerne "mindre tilfredsstillende". Ved 94,8 procent af eksaminerne tilkendegav censorerne at være tilfredse, så trods en let tilbagegang er tilfredsheden stadig meget høj.

Hvad er din mening om formuleringen af spørgsmål?

Svar	Antal censorer	Procent
Ikke tilfredsstillende	1	0,2 %
Mindre tilfredsstillende	3	0,7 %
Tilfredsstillende	417	97,9 %
Intet svar (*)	5	1,2 %
I alt	426	

Uddybende kommentarer

Af de uddybende kommentarer fremgår, at censorerne finder eksamensforløbet "utilfredsstillende" og "mindre tilfredsstillende" stadigvæk i ganske mange tilfælde hænger sammen med Syddansk Universitets indførelse af online eksamination ved mundtlige prøver. Her følger eksemplerne:

1) " SDU har stadig en utilfredsstillende måde at afvikle deres prøver på. Censor er online og eksaminator og studerende sidder sammen i det fysiske rum. Det skaber en ubalance i eksamenssituationen mellem eksaminator og studerende på den ene side og censor på den anden side. Censors rolle som garant for en retfærdig og ensartet behandling samt en pålidelig bedømmelse af den studerende svækkes, og det kan ind i mellem være svært at få ørenlyd fordi eksaminator og studerende allerede har oparbejdet en form for intimitet gennem vejledningen."

2) "Jeg synes formatet er "mindre tilfredsstillende", da det er meget vanskeligt at følge med i en samtale, når man som censor er placeret online. Det tildelte lokale var heller ikke optimalt og store dele af tiden kunne jeg enten se toppen af hovederne på underviser og den studerende eller kun den ene part. Det gør det svært at bryde ind og stille meningsfulde spørgsmål."

3) " At en eksamination foregår online, er på ingen måde tilfredsstillende. Af hensyn til den studerendes retssikkerhed er det mangelfuldt, at den studerende skal forholde sig til en eksaminator i lokalet og en censor online. Når der i bekendtgørelsen er tale om en dialog mellem de tre parter, bliver dette en stor udfordring når det delvist foregår online. Teknikken virkede heller ikke helt efter hensigten. Desuden er voteringen og den efterfølgende begrundelse for resultatet også et distanceret rum at være i. I dette tilfælde var det en meget kompetent, rutineret og professionel eksaminator, der

favne de studerende i en presset situation. Altså: Online formen egner sig ikke til eksaminationer hvor de studerendes mulighed for at udfolde sig i et trygt rum bliver udfordret.”

4) ”Det er fortsat en udfordring at være med online, som censor.”

5) Det er virkelig problematisk at SDU fastholder den eksaminationsprocedure, hvor censor er med online og eksaminator er fysisk til stede – en procedure som de indførte for et par siden som en del af en spareøvelse på instituttet [rettelig fakultetet]. I dag foregik eksaminationen i nye lokaler, hvor akustikken giver ekko. En af de studerende 'mumlede' og 'forkortede ligesom ordene. Med ekko og dårlig akustik betød det at jeg som lytter online ikke kunne forstå nogle af den studerendes sætninger. Det går bare ikke at skulle være censor under sådanne betingelser!”

6) ”Det var en onlineeksamen (censor online). Da der var IT-problemer (zoom-link fungerede ikke), bevirkede det at online forbindelse blev etableret over Teams. Det betød at censor (undertegnede) skulle se slides via et kamera placeret på bordet, hvilket betød at det var meget svært at vurdere hvad der blev vist på slides i de studerendes præsentationer”.

Selvom onlinecensur nu i nogle år har været praksis på SDU så censorerne kender vilkårene når de takker ja til at være censor ved mundtlige eksaminer på institutionen, er det fortsat en relevant og velbegrundet kritik censorerne rejser af DSU's onlinecensur. Censorformandskabet, som kvalitetssikrende institution, må konstatere at fastholdelsen af onlinecensur i forbindelse med mundtlige eksaminer med ekstern bedømmelse har forringet bedømmelsessituationen ved mundtlige prøver, hvorfor vi endnu engang må opfordre institutionen til at vende tilbage til prøver med censortilstedeværelse som det generelle ligesom på landets andre idrætsuddannelser og kun benytte online censur i undtagelsestilfælde.

Et andet genkommende kritikpunkt har været at den afsatte tid til eksamination af fysiologiske bachelorprojekter ved Aarhus universitet, er for kort. Her skriver en:

”Jeg kan ikke lade være med at synes at man lander lidt mellem 2 stole, når man vælger at lave et forsvar af et bachelorprojekt på 30 minutter inkl. votering og de studerendes oplæg. Så når studerende bruger de første ca. 7 minutter på at fortælle om opgaven evt. med lidt perspektivering og man så afsætter omkring 10 minutter til votering, så er vi nede på 13 minutter til at stille spørgsmål til opgaver med et trods alt rimelig stort omfang. Hvis man havde bare 10 minutter ekstra pr studerende, så ville man reelt have en chance for at løfte de studerende på de huller som der måske er i opgaven og det synes jeg måske vi skylder dem efter at de har lagt et stort arbejde i et vigtigt projekt for dem. Så når jeg ender med mindre tilfredsstillende i bedømmelse og eksamensforløb, så er det udelukkende fordi jeg synes det er for kort tid til eksamination for så relativt stort et projekt.”

Det er klart at der bør afsættes tilstrækkelig tid til at gennemføre eksamination, hvis man vil sikre en retvisende bedømmelse. Hvad tilstrækkelig lang tid er, varierer mellem de forskellige eksaminationsområder. I lyset af den rejste kritik opfordrer censorformandskabet til, at institutionerne atter overvejer, hvorvidt den afsatte tid til de enkelte eksaminer stemmer overens med det eksamensstof, der skal dækkes.

Et nyt kritikpunkt fra en censor lyder: ”Der lægges for meget pres på censor for at give en højere karakter på usagligt grundlag.” En anden skrev: ”Underlig eksamination. Den skriftlige opgave var til ikke-bestået og det mundtlige forsvar var ikke tilfredsstillende. Eksaminator medgav at det skriftlige var til ikke-bestået, men at det mundtlige trak bedømmelsen op. Det var jeg uenig i. Vi brugte 45 min til at snakke om karakteren. Det endte med at den studerende bestod. Utilfredsstillende evaluering af bacheloropgaven må være min konklusion.”

Det er Censorformandskabets opfattelse, at det skal være muligt at drøfte karaktererne, og at eksaminator er i sin gode ret til at argumentere for den karakter vedkommende finder rigtig, men det er selvfølgelig uacceptabelt, hvis eksaminators pres består af andet end faglige argumenter.

Begrundelse som at pågældende studerende "har arbejdet flittigt" eller det vil være synd fordi "studenten i undervisningen har været faglig stærk", er usaglige og irrelevante for bedømmelsen. Ved uenighed er det i sidste ende censorens bedømmelse, der er udslagsgivende.

Møde i censorformandskabet og nedsættelse af nyt censorkorps

Censorformandsskabet har i 2025 afholdt møde 24/3 og den 11/9. Dagsorden og referat af møderne ligger på Censorformandsskabets hjemmeside. På årets sidste møde blev i overensstemmelse med Bekendtgørelsen et nyt censorkorps nedsat for perioden 1. april 2026-31. marts 2030. Der var indkommet 150 ansøgere heraf 100 ansøgninger om genbeskikkelse og 50 ansøgninger om nybeskikkelse til idrætsuddannelserne. På idræststeknologi var der 22 ansøgere, hvoraf 7 er nye ansøgere, mens 15 søgte om genbeskikkelse. Hvert fjerde år skal minimum 25% af korpset udskiftes. Det er aldrig nogen nem øvelse. Dimensioneringen og det dermed faldende studenteroptag på idrætsuddannelserne sammen med institutionernes begrænsning af brugen af ekstern censur til den minimalt påkrævede tredjedel betyder, en markant nedgang i antallet af censoropgaver er faldet en del. Censorformandsskabet var derfor indstillet på at reducere censorkorpset ved ikke at erstatte de samfulde 25 % som ikke blev genbeskikkede. Ministeriet gjorde imidlertid indsigelse med påpegning af, at der ikke var blevet udskiftet 25% hvis ikke de 25% som ikke blev genbeskikkede ikke blev erstattet af et tilsvarende antal nybeskikkelser. Vi stod derfor med valget om enten at reducere antallet af genbeskikkelser yderligere eller fastholde korpsets størrelse som hidtil. For ikke at risikere at korpset blev for lille valgte vi at fastholde korpsets størrelse ved at beskikke nogle flere nyansøgere. Censorerne kan derfor forvente at få tilbudt færre opgaver i den næste periode end i den forgangne. Censorformandskabet vil gerne benytte lejligheden til at takke afgående censorer for deres indsats i korpset og minde om at de, hvis de ønsker det, er velkomne til at søge om optagelse igen i 2030, hvor de vil blive betragtet som nyansøgere.

Studieordninger i høring

Censorformandsskabet har i 2025 ikke haft studieordninger i høring.

På vegne af censorformandskabet

Verner Møller
Censorformand
21. januar 2025